

OMIJAĆ (31) *vb impf*

o oraz a jasne.

inf omijać (5). ◇ *praes 1 sg* omijam (2). ◇ *2 sg* omijaśz (2). ◇ *3 sg* omija (9). ◇ *3 pl* omijają (3). ◇ *praet 1 sg m -m* omijał (1). ◇ *3 sg m* omijał (2). *f* omijała (1). ◇ *3 pl m pers* omijali (1). ◇ *imp 2 sg* omijaj (1). ◇ *con 2 sg m* byś omijał (1). ◇ *3 sg m* by omijał (1). ◇ *part praes act* omijając (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. ominąć.

1. *Obchodzić z daleka nie dochodząc do czego; recedere Vulg [w tym: kogo, co (16)] (20)* : Iáko Scyllá okrutnie okręty rozbija/ A łzczęfliwy Kárybdym kiedy kto omija. *RejWiz* 88; Ale mi iefzcie powiedz przecz thá rotá s pyekłá/ Co tho ludzi morduie/ á boday fie wćiekłá/ Iz wždy drugye omija choć pogłáda frodze/ Podobno tho iedno ty czo myłá o Bodze. *RejWiz* 95; Pátrzayże [...] Tego fwiátá chytrego ná włzem obłudnego. Iáko ná nas łzyroko tę liatkę rozbiya/ A rzadki z nas chociaý wie który iá omiya. *RejWiz* 103v, 74v, 83, 95v; gdi widzyálá iz woźnicá chciał omijać krolá zábitego/ kazálá mu przez oycá Tulliufá prosto iechác. *BielKron* 103v; A iáko pczołká niepotrzebne ziołá omija/ tákże też ten czego mu nie trzebá długo pámiętác á coby mu fie w niwecz nápotym nie przygodziło/ może obminác/ á do vliká nie przynosić áni chowác *RejZwierc* 16; *KołakCath* B2; iefliby fie kto ináčéz ważył omijać Oświećim/ y fklad iego: tedy táki [...] sól którą powiezie/ trácić będzie *SarnStat* 967.

Fraza: »otucha omija« (1): Ze łmutki dolegáią/ A otuchá przyśzłych poćiech omija. Rátunku/ z żadney łtrony/ Nie ma *GrabowSet* H2v.

Zwroty: »indzie omijać« (1): niemáią dáléy z kupiámi ieżdźić/ iedno do Lwowá: áni máią indzie omiiać/ áni przeieżdźać/ álbo obieżdźać *ad loca anteriora SarnStat* 1047.

»precz omijać« (1): Napirwey łobie vlepią [*pczołki*] nadobny plałtrzik z wołku/ potym fie rozlecą po rozlicznych ziołach/ á co niepotrzebne to precz omijáią. *RejZwierc* 16.

»stroną omijać« (1): Gdyż ná cie piłmo wołá ábyś w poczćiwości/ Vżywał łwego łtanu á ty obłudności/ Závždy łtroną omijał *RejWiz* 38v.

»z daleka, daleko omijać« = *longe recedere Vulg [szyk zmien] (3:1)*: *Leop Prov* 22/5; Sam cie Páweł łprobuie wyzowie ná rękę/ Omiyay go z dáléká będziełz z nim miał mękę. *PaprpPan* K2v, C2, M4v.

Szeregi: »przestrzegać się a omijać« (1): (*marg*) Kto w dym wlezie dymem łmierdzi. (–) A ták poćiwy człowiek y tego dymu/ y tego błotá káždego łłufnie by fie przeltrzegác omijáćby miał/ czoby mu było nie przyłtoynego *RejZwierc* 91v.

»omijać a zostawić w pokoju« (1): A thám Anyeli [...] gdzie vyrzeli náznáczone podwoie oną krwią/ tedy omijáli á zołtáwili w pokoiu ony domy *RejPos* 152v.

[*W przen*:

Zwrot: »stroną omijać«: W Niemcech połt/ piątek/ wilia/ Dáleko łtroną omiya *KorczRozm* Bv.]

2. *Pomijać, opuszczać co; nie mówić o czym; omittere Cn [w tym: kogo, co (7)] (8)* : A przeto/ gđzye łye im przytráfi o kołcyele mowić/ łwemi kołcyołmi/ álbo też bożym tylko álbo Kryłtułowym kołcyołem ij zową: powłłfechny/ który włłyłtko krzełciyańłtwo od czálów Apołłtołłkich wyznawa/ omiyáją. *KromRozm III* E5; Bo tho łam dobrze widziłz/ co zá pożyłkow z tąđ dołtác możelz/ á łna bym ci włłyłtkie miał wyliczác/ ktorem omijał/ nigdyby y ięzyká/ y piorá niełtáło. *Leop* *A3v;

CzechRozm 137v; Herkules co nań prawią iże Hidry biyał/ Tákże y bogow zyemfkich namiey nie omiyał. *PapRPan* B3v; Gdy [burza] wáli tęgie dęby krzacżki omijaiąc *KořakCath* B2.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Omijam kto/ iáką pomoc pieniężną złemu nieprzyjacielowi przywroć rádził. *Phil* E2.

Zwroty: »prawdę omijać« (1): przetoż też prawdę którą widzę omijam. *CzechEp* 412.

»omijać prawo« (1): Abowiem gdzieby on omijaiąc prawo/ z głowy fwey sądzić miał/ bárżieyby tym obraził íprawiedliwość *GórnRozm* F4.

[W przen: Dobrze sie iednak domnimałz Ale wždy nieco omijałz *KorczRozm* C2.]

3. *Przemijać, przechodzić; defervescere* *Mqcz* (1) : [Tákież po południu gdy gorącość omiia ná páftwę ie [świnie] wyganiay. *Cresc* 1571 565.]

Fraza: »omija gniew« (1): Defervescit ira, Omiya gniew. *Mqcz* 121b.

4. *Gubić, utracić* [co] (2) : to coś działála/ By w tym práwy vmył miał: Godnáby nie tylko puřczenia/ Ale też y obdárzenia. [...] Alećiem ten twoy vczynek/ Omijałz prze fwoy pożytek: Choćiaś myłzy nie łowiła/ A przedsię tyś mnie łzkodziła. *BierEz* N4; *BierRozm* 10.

Synonimy. 1. *obchodzić*; 2. *opuszczać*; 4. *gubić, utracić*.

Formacje współrdzenne cf *MIJAĆ*.

Cf **OBMIJAĆ, OMIJANY**